

در صورت وجود هر یک از موارد زیر، فوری با اورژانس (۱۱۵) تماس بگیرید:

- بروز اشکال در تنفس
- احساس سبکی سر و حالت غش
- بروز کهیز
- تورم زبان
- وجود سابقهای از واکنش شدید به نیش حشرات در فرد

نیش زنبور و دیگر حشرات

- اگر فرد عالیم واکنش حساسیتی را ندارد:
  - 1- نیش حشره را خارج کنید.
  - محل فرو رفتن نیش حشره با با ناخن یا موچین خراش کوچکی ایجاد کنید و نیش حشره را خارج کنید.
  - از فشار دادن نیش پرهیزید چرا که میتواند سبب تزریق میزان بیشتری از زهر به بدن فرد گردد.
- 2- تورم را کنترل کنید.
  - در محل یخ قرار دهید.
  - در صورتیکه محل نیش زدگی در دست یا پا است، آن را بالاتر از سطح بدن نگه دارید.
- هرگونه جواهر آلات، ساعت، انگشت، دستبند و غیره را از اندام گزیده شده، خارج نمایید. تورم اندام مانع خارج کردن آنها خواهد شد.

- 3- درمان عالیم
  - برای کاهش درد از مسکنهای بدون نسخه مانند استامینوفن یا ایبوپروفن استفاده نمایید. به افراد زیر ۱۸ سال، آسپرین ندھید.
  - برای کاهش خارش از آنتیهیستامینها استفاده کنید. همچنین میتوانید از ترکیب جوششیرین و آب و یا لوسیون یا کرم کالامین در محل گزیدگی به صورت موضعی استفاده کنید.

- 4- پیگی-ری
  - برای بهبود محل گزش ممکن است ۲ تا ۵ روز وقت نیاز باشد. محل گزش را پاکیزه نگه دارید تا عفونت رخ ندهد.

- اگر فرد دچار عالیم واکنش حساسیت شدید شد:
  - 1- با اورژانس تماس بگیرید.
- اگر فرد عالیم واکنش حساسیتی شدید (آنافیلاکسی) را دارد و یا اگر سابقهی آن را داشته (هرچند که در حال حاضر عالیمی ندارد)، فوری با اورژانس تماس بگیرید.
- عالیم واکنش حساسیت شدید:
  - اشکال در تنفس، تنگی نفس یا خسخس در تنفس
  - احساس فشار در گلو یا احساس بسته شدن راه تنفسی
  - خشونت صدا یا اشکال در تکلم
  - تهوع، استفراغ یا درد شکمی
  - افزایش ضربان قلب یا نبض
  - بروز قرمزی، تورم و خارش و سوزش در پوست

- بیقراری یا گیجی
- کاهش سطح هوشیاری

2- تزریق فوری اپینفرین

- اگر فرد با توجه به سابقه‌اش، دستور پزشکی مشخصی برای تزریق اپینفرین یا دیگر اقدامات فوریتی دارد، آن را انجام دهید. در غیر از این حالت در صورت دسترسی به اپینفرین، آن را تزریق کنید.
- اگر خود فرد نمیتواند اپینفرین را تزریق کند، شما این کار را انجام دهید.
- اگر فرد سابقی و اکنش حساسیت شدید (آنافیلاکسی) دارد، برای تزریق اپینفرین، منتظر بروز عالیم حساسیت نباشید.
- دستورالعمل همراه بیمار را به دقت بخوانید و انجام دهید.
- اپینفرین را به عضله‌ی قسمت خارجی ران پا تزریق کنید. از تزریق اپینفرین در داخل عروق یا عضله‌ی باسن اجتناب نمایید.
- دارو را در دست یا پا تزریق نکنید چرا که میتواند سبب آسیب بافتی شود. در صورت بروز این مسئله آن را به پزشک خبر دهید.
- اگر با تزریق اول، عالیم فرد بهبود نیابد، ممکن است به تزریق بعدی پس از 10 تا 20 دقیقه نیاز باشد. برای کودکان تزریق مجدد پس از 5 تا 30 دقیقه انجام میشود.

3- در صورت توقف تنفس فرد، عملیات احیاء (CPR) را انجام دهید.

در کودکان عملیات احیای کودکان و در بزرگسالان عملیات احیای بزرگسالان را انجام دهید.

4- پیگیری

- مطمئن شوید که کسی تا 24 ساعت، همراه فرد مبتلا به واکنش حساسیتی باقی می‌ماند. امکان تکرار حمله‌ی حساسیتی وجود دارد.
- تمام عالیم و وقایع را به پزشک اطلاع دهید.